

Aylıq istiftaat (aprel) - 12 /Apr/ 2018

Ayaqqabının altını təmizləmək

Sual: Ayaqqabının altını necə paklamaq olar? Təkcə su, torpaq, ot və asfalt və s. üzərində yerimək kifayət edirmi, yoxsa, məsələn, nəcasətin üzərinə ayaq basmaqla nəcis olmuş ayaqqabımı yumaq lazımdır?

Cavab: Yolda addımladığı halda ayağı və ya ayaqqabısının altı nəcasətə bulaşmaq səbəbindən nəcis olan kəs, quru və pak torpaqda təxminən on addım atıldıqdan sonra altı nəcis olmuş ayağı və ya ayaqqabısı paklaşır, bu şərtlə ki, nəcasətin özü aradan getmiş olsun.

Seyidin qeyri seyidlə nikahı

Sual: Seyid qızı seyid olmayan oğlanla nikaha girə bilərmə?

Cavab: Bir qayda olaraq, şıə oğlanın seyidə qızla evliliyinin heç bir iradı yoxdur.

Narkotik maddələrin istifadəsi

Sual: Həşiş halaldır mı?

Cavab: Narkotik maddələrdən istifadə nəticəsində mənfi təsirlərdən yaranan bir çox ziyanları, o cümlədən fərdi və ictimai zərərləri nəzərə alsaq, onların istehlakı və istifadəsi haramdır.

Sərxoş sərnişini maşına mindirmək

Sual: Mən Avropa ölkələrinin birində taksi şoferiyəm. Sərxoş sərnişinləri klub və barlara çatdırmağımı icazə varmı? Taksi sürücüsü üçün hansı məhdudiyyətlər var?

Cavab: İcarə müqaviləsi və ücrət təyinində müqavilə tərəfləri aqil, baliq və agah olmalıdır. Ağlı başında olmayan sərxoş insani maşınıza mindirdiyiniz zaman məst olduğu halda ondan ücrət (gediş haqqı) ala bilməzsınız. İstənilən halda (ürfi baxımdan) bu iş (sərxoş sərnişinləri və ya haram iş üçün gedənləri daşımaq) harama yardım sayılarsa, icazəli deyil.

Növbəti ilin Ramazan ayına kimi orucun qəzasını gecikdirmək

Sual: Keçən iki ildə Ramazan ayından təxminən on gün qəza orucum qalıb və növbəti Ramazan ayına kimi onların qəzasını tutmamışam. Orucların takrarı və kəffarəsinə dair hökm necədir?

Cavab: Əgər Ramazan ayının oruc qəzasını növbəti Ramazan ayına kimi gecikdirmək şəri üzr olmadan və səhlənkarlıq səbəbindəndirsə, təxirəsalma kəffarəsi vacibdir; o da, (hər gün üçün) yoxsula bir müdd (təqribən 750 qram) təam verməkdən ibarətdir. Yox, əgər şəri baxımdan orucu pozan üzrə görədirse, fidyəsi yoxdur və hər surətdə qəzası vacibdir.

Məmumun⁽¹⁾ qiraəti ucadan oxuması

Sual: Camaat namazında məmum olan (camaat namazına qoşulan) kəsin rüku, səcdə və təşəhhüd zikirlərini “cəhri” (səslisi) oxuması icazəlidirmi?

Cavab: İşkali yoxdur, hərçənd məmumin səsini camaat imamının (pişnamazın) eşitməsi məkruhdur.

Saqqalı qırxmaq

Sual: Əgər bərbərxana açsam, kişilərin saqqalını qırxmağım haramdır mı?

Cavab: Ümumiyyətlə, saqqalı kəsmək və təraş həddində maşınla qırxmaq ehtiyat vacibə əsasən icazəli deyil.

Tatuağ

Sual: Ömürlük tatuağ caizdirmi?

Cavab: Əgər nəzərə çarpacaq zərəri yoxdursa, özü-özlüyündə işkalsızdır.

Kəbindən öncə ünsiyyət

Sual: Nikah bağlamaq istəyən oğlan və qız kəbindən öncə telefon vasitəsi ilə ünsiyyət qura bilərlərmi?

Cavab: Əgər həzz almaq qəsdi olmadan, ehtiraslandırıcı sözlərdən kənar və fəsad yaratmayacaq şəkildə olarsa, özü-özlüyündə maneəsizdir, əks halda caiz deyil.

Oruc halında başı suya batırmaq

Sual: Bir nəfər xüsusü geyimlə (dalğic geyimi kimi) bədəni islanmadan suya batsa, orucu batıldırmı?

Cavab: Əgər geyimi başına yapışbsa, orucun düzlüğünə xələl gəlir, ehtiyat vacibə əsasən qəzasını yerinə yetirməlidir.

Qadın səsinə qulaq asmaq

Sual:

- 1) Qadın müğənninin oxuduğu müsiqilərə kişinin qulaq asması icazəlidirmi?
- 2) Növhə oxuyan qadına qulaq asmaq caizdirmi?

Cavab 1 və 2: Əgər qadının səsi ğina həddində olsa və ya ona qulaq asmaq ləzzət məqsədi daşısa, yaxud fəsada yol açsa, ona qulaq asmaq caiz deyil.

Hindu və buddist

Sual: Zati-alininizin nəzərində hindu və buddist kafirdirmi?

Cavab: Kafir və nəcisdirlər.

Cümə namazı

Sual: Cümə namazı vacibdirmi?

Cavab: Hazırkı dövrdə cümə namazı “vacibi-təxyiri”dir (ixtiyari vacibdir).

Haram məclislərdə iştirak

Sual: Mən ərimlə Avstraliyada yaşayırıq. Burada bəzi restoranlarda halal qida verilsə də, şərab da satılır. Həmin restoranlara getmək haramdır mı?

Cavab: Şərab olan süfrə və ya mizin kənarında oturmaq caiz deyil.

Ad günü şənliyi

Sual: Mən yataqxanada qalıram. Hindli dostlarım məni ad günü şənliyinə dəvət edirlər. Onların adətlərindən biri də ad günü şənliyi keçirməkdir, nə etmək olar? Nəzərəalsaq ki, onlara “yox” deməyim onların mədəniyyətinə görə çox pis bir haldır. İslanda ad günü keçirmək icazəlidirmi?

Cavab: Özü-özlüyündə işkalsızdır.

Naməhrəmə baxmaq

Sual:

- 1) Dayım arvadı hicabsızdır və ona baxmaq məndə təsir qoymur. Bu halda Novruz bayramında bayramlaşmaq üçün ailəmlə qısa müddətiyə onlara gedə bilərəmmi?

2) Əgər yoldan keçərkən idarə və bazar kimi ümumi toplumda hicaba tam riayət etməyən qadınları görürüksə, bu halda günaha düşürtükmü?

Cavab: Bütün hallarda görüş və baxışda şəri qaydalara riayət etmək lazımdır. Əgər çəkindirdiyiniz halda buna məhəl qoymayan qadınlardandırısa, ehtiyat-vacibə əsasən, qəsdən ona baxmaqdan çəkinin.

Nəzərə alın ki, sileyi-rəhmdən ötrü telefon və bu kimi vasitələrlə də hal-əhval tutu və bayram təbriki edə bilərsiniz.

Cavab: Qeyd edilən fərza əsasən, gördüyünüz qadınlar, adətən, özlərini örtməyən və bundan çəkindirildikdə də qəbul etməyən, məhəl qoymayan qadınlardandırısa, günaha düşmək qorxusu olmadığı təqdirdə belə yerlərdən keçməyin işkah yoxdur, baxmarayaq ki, görünüzü onlara sataşacığını bilirsınız.

1. Məmun: Camaat namazında imama (pişnamaza) iqtida edən kəs.